

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

ЦЕНТРАЛЬНА ГЕОФІЗИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ
імені БОРИСА СРЕЗНЕВСЬКОГО

ЩОМІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ
ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ
У МІСТІ КИЇВ ТА МІСТАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА ЛЮТИЙ 2023 РОКУ
№ 2 (359)

КИЇВ 2023

КИЇВ. У лютому систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводились Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 16 стаціонарних постах (ПСЗ)*., на ПСЗ № 10 та №13 спостереження проводились не в повному обсязі через відключення їх від електроенергії. Для визначення забрудненості повітря за місяць було відібрано і проаналізовано 6358 проб.

У повітрі визначалось 20 забруднювальних домішок, з них основні: оксид вуглецю – на 16-ти постах, завислі речовини, діоксид сірки та діоксид азоту – на 14 постах, оксид азоту – на одному посту.

Склад специфічних домішок визначався в залежності від викидів шкідливих речовин в атмосферу від підприємств, які розташовані в зоні поста спостережень.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводилась шляхом порівняння з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК)** речовин у повітрі населених міст.

За індексом забруднення атмосферного повітря (ІЗА) рівень забруднення у лютому загалом по місту характеризувався, як високий. По території міста рівень забруднення відрізнявся: на двох постах він характеризувався, як низький, на п'яти – як підвищений, на сімох постах – як високий. На двох постах ІЗА не розраховувався тому, що визначалась лише одна домішка.

Загалом по місту у лютому відмічались підвищені середньомісячні концентрації чотирьох забруднювальних речовин (другого та третього класу небезпеки): діоксиду азоту – на рівні 2,3 ГДКс.д., діоксиду сірки – 1,7 ГДКс.д., формальдегіду – 1,2 ГДКс.д., оксиду азоту – 1,1 ГДКс.д. (таблиці 1, 2).

Середньомісячні концентрації завислих речовин становили 0,8 ГДКс.д. на Берестейському проспекті (ПСЗ №11); на інших постах середньомісячні концентрації були у межах 0,4-0,7 ГДКс.д. Максимальні концентрації на усіх постах були на рівні 0,1-0,3 ГДКм.р.

Вміст діоксиду сірки у повітрі за середньомісячними концентраціями перевищував рівень санітарно-гігієнічних нормативів на всіх постах, крім ПСЗ №5 (проспект Науки, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Найбільші середньомісячні концентрації відмічені були на Бессарабській площі (ПСЗ №7) та Берестейському проспекті – 2,2 ГДКс.д., на Деміївській площі (ПСЗ №20) – 2,1 ГДКс.д., на вулиці Олександра Довженка (ПСЗ №2), Галицькій площі (ПСЗ №6), вулиці Семена Скляренка (ПСЗ №21) – 2,0 ГДКс.д.. Ще на семи постах середньомісячні концентрації були у межах 1,5-1,9 ГДКс.д., на проспекті Науки (ПСЗ №5) – 0,1 ГДКс.д. Максимальні концентрації на постах міста були у межах $\leq 0,1-0,3$ ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю на постах і по місту були у межах 0,1-0,6 ГДКс.д. Максимальні концентрації досягали 1,4 ГДКм.р. на вулиці Скляренка, на інших постах становили 0,1-0,8 ГДКм.р. Всього у лютому зафіксовано 2 випадки перевищення ГДКм.р., що становило 0,3% від загальної кількості спостережень по місту.

---

* - відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднювальних речовин проводиться згідно РД 52.04-186-89.

** - ГДК розподіляються на середньодобові (ГДКс.д.), і з ними порівнюються середні концентрації, та максимально разові (ГДКм.р.), з ними порівнюються разові максимальні концентрації шкідливих речовин.

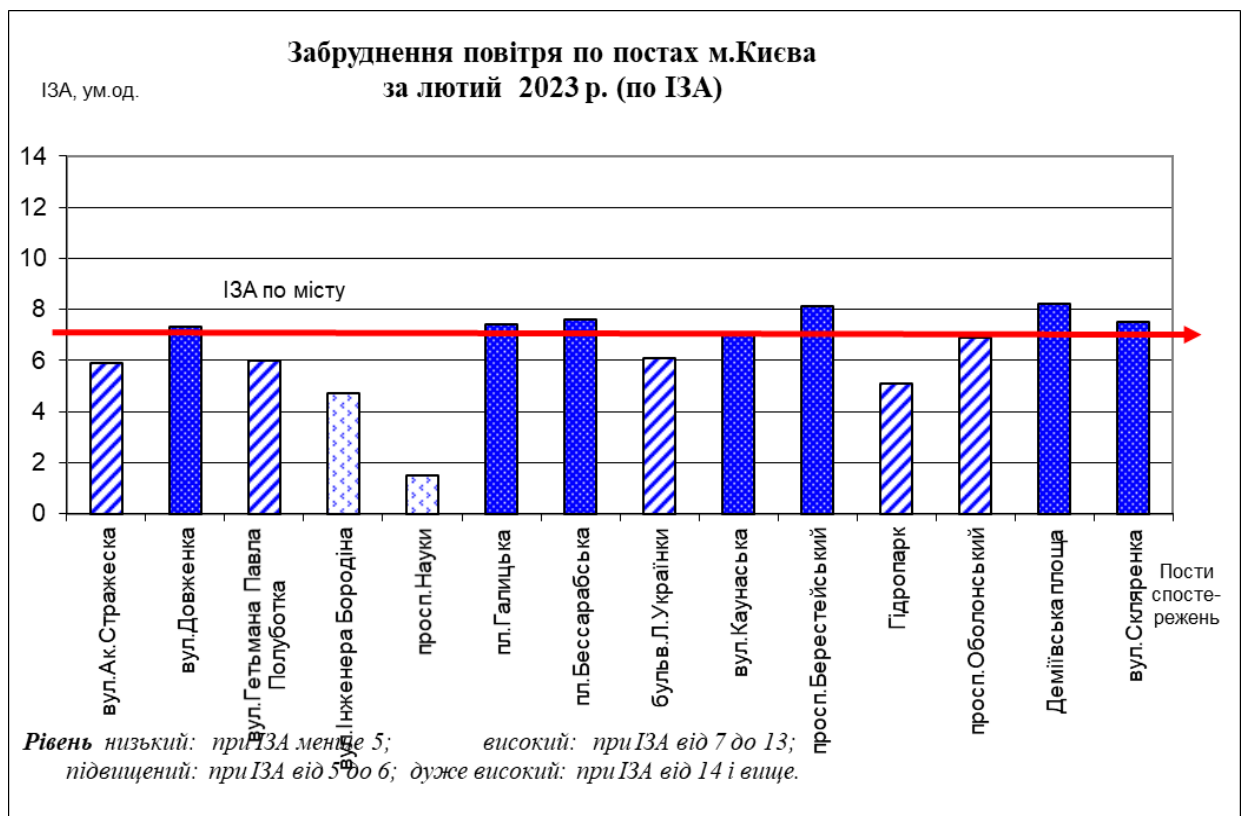
Вміст діоксиду азоту за середньомісячними концентраціями перевищував рівень ГДКс.д. на всіх постах, крім ПСЗ №5. Найбільші з них відмічені: на Берестейському проспекті – 3,1 ГДКс.д., на вулиці Семена Скляренка – 2,9 ГДКс.д., на Бессарабській та Деміївській площах – 2,8 ГДКс.д., на Галицькій площі та вулиці Каунаській (ПСЗ №9) – 2,7 ГДКс.д., на вулицях Довженка та Гетьмана Павла Полуботка (ПСЗ №3) – 2,6 ГДКс.д. На інших постах середній вміст діоксиду азоту був у межах 1,8-2,4 ГДКс.д., на проспекті Науки - 0,5 ГДКс.д. Найвищі разові концентрації діоксиду азоту зафіксовані в районі Берестейського проспекту – 1,2 ГДКм.р., на Оболонському проспекті – 1,1 ГДКм.р., на Галицькій площі, Деміївській площі, вулицях Довженка, Каунаській та Скляренка – 1,0 ГДКм.р.; ще на семи постах максимальні концентрації досягали 0,2-0,9 ГДКм.р. Всього у лютому становило 0,3% повторюваності перевищень від загальної кількості спостережень по місту (у минулому місяці 0,6%).

Середньомісячний вміст оксиду азоту (визначався лише на Деміївській площі – ПСЗ № 20) становив 1,1 ГДКс.д., максимальний – 0,3 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації сірководню на трьох постах, де вимірювалась ця домішка, становили 0,002 мг/м³, максимальні – 0,003 мг/м³ (0,3 ГДКм.р.).

Вміст формальдегіду визначався на 13-ти постах. Середньомісячний вміст формальдегіду на усіх постах перевищував відповідну ГДКс.д., крім ПСЗ №5 (проспект Науки, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Найбільший середньомісячний вміст формальдегіду зафіксовано на Галицькій площі – 1,5 ГДКс.д. На інших постах середньомісячні концентрації формальдегіду були у межах 1,0-1,4 ГДКс.д., на ПСЗ №5 – 0,5 ГДКс.д. Максимальні концентрації цієї домішки не перевищували відповідні санітарно-гігієнічні нормативи і були у межах 0,1-0,3 ГДКм.р.

Вміст аміаку визначався на 9-ти постах, фенолу та хлористого водню – на 7, фтористого водню – на 5-ти постах. Середньомісячні та максимальні концентрації цих домішок не перевищували рівень відповідних санітарно гігієнічних нормативів.

За інтегральним показником – ІЗА найбільш забрудненим повітрям у лютому відзначався район Деміївської площі, де рівень забруднення характеризувався, як високий. Високим рівнем забруднення характеризувались також райони Берестейського проспекту (поблизу метро Святошин), Бессарабської площі, вулиці Скляренка, Галицької площі, вулиці Довженка та вулиці Каунаської.

Такий високий рівень забруднення обумовлено було високими концентраціями діоксиду азоту, діоксиду сірки, формальдегіду та оксиду азоту.

В районі Оболонського проспекту (ПСЗ №17), бульвару Лесі Українки (ПСЗ №8), вулиць Гетьмана Павла Полуботка, вулиці Академіка Стражеска (ПСЗ №1) та в районі Гідропарку (ПСЗ №15) фіксувався підвищений рівень забруднення, в районі вулиць Інженера Бородіна та проспекту Науки (поряд з метеомайданчиком обсерваторії) – низький.

Загалом у лютому, порівняно з попереднім місяцем, рівень забруднення підвищився. Спостерігалось незначне підвищення середнього вмісту завислих речовин, фенолу; поряд з цим у повітрі дещо знизився вміст діоксиду сірки, оксиду вуглецю.

У порівнянні з лютим 2022 р. загальний рівень забруднення повітря знизився за рахунок зниження середньомісячних концентрацій з діоксиду азоту, оксиду азоту, формальдегіду. Середньомісячний вміст діоксиду сірки та фенолу підвищився.

Таблиця 1. Середньомісячні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі Києва (в кратності середньодобових ГДК).

Домішки	Номери постів спостережень за забрудненням (ПСЗ)																по місту		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	січень 2023	ЛЮТИЙ 2023	лютий 2022
Завислі речовини	0,5	0,7	0,4	0,4	0,4	0,7	0,7	0,5	0,6		0,8		0,4	0,4	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6
Діоксид сірки	1,6	2,0	1,7	1,7	0,1	2,0	2,2	1,7	1,8		2,2		1,5	1,9	2,1	2,0	1,8	1,7	0,3
Оксид вуглецю	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,6	0,1	0,1	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3
Діоксид азоту	2,0	2,6	2,6	2,2	0,5	2,7	2,8	2,2	2,7		3,1		1,8	2,4	2,8	2,9	2,3	2,3	3,1
Оксид азоту															1,1		1,1	1,1	1,4
Фенол	0,7	0,8						0,8	0,8					0,8	0,8	0,8	0,6	0,8	0,5
Фтористий водень						0,1	0,1		0,1						0,1	0,2	0,1	0,1	0,2
Хлористий водень		0,3	0,3	0,3		0,4	0,4				0,3					0,4	0,2	0,3	0,3
Аміак	0,2		0,2	0,2		0,2			0,2		0,2			0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Формальдегід	1,1	1,2	1,1		0,5	1,5	1,4	1,0	1,1		1,3		1,2	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	2,2

Таблиця 2. Максимальні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі Києва (в кратності максимально разових ГДК).

Домішки	Номери постів спостережень за забрудненням (ПСЗ)																по місту		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	січень 2023	ЛЮТИЙ 2023	лютий 2022
Завислі речовини	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,2	0,3		0,3		0,1	0,1	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4
Діоксид сірки	0,2	0,3	0,2	0,3	≤0,1	0,3	0,3	0,2	0,3		0,3		0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1
Оксид вуглецю	0,4	0,3	0,4	0,7	0,1	0,5	0,5	0,3	0,3	0,4	0,8	0,3	0,2	0,4	0,4	1,4	1,0	1,4	0,8
Діоксид азоту	0,7	1,0	0,8	0,9	0,2	1,0	0,9	0,8	1,0		1,2		0,7	1,1	1,0	1,0	1,3	1,2	2,1
Оксид азоту															0,3		0,3	0,3	0,6
Сірководень			0,4	0,3												0,3	0,3	0,4	0,4
Фенол	0,4	0,6						0,5	0,4					0,6	0,5	0,4	0,7	0,6	0,3
Фтористий водень						0,1	0,1		0,1						0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Хлористий водень		0,6	0,6	0,6		0,6	0,6				0,5					0,7	0,4	0,7	0,6
Аміак	0,1		0,1	0,1		0,1			0,1		0,1			0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Формальдегід	0,3	0,3	0,3		0,1	0,3	0,3	0,2	0,3		0,3		0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,4

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у лютому проводились на двох постах міста Біла Церква та на одному посту в містах Бровари, Обухів і Українка.

У повітрі визначався вміст чотирьох основних домішок (завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту) та вміст важких металів.

У місті Біла Церква у лютому було відібрано і проаналізовано 576 проб, у Броварах та Обухові 288 проб, в Україні – 270 проб повітря.

Загальний рівень забруднення повітря за ІЗА в містах Біла Церква, Бровари, Обухів та Українка оцінювався, як низький.

БІЛА ЦЕРКВА. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин становили: діоксиду азоту – 2,4 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,7 ГДКс.д., завислих речовин та оксиду вуглецю – 0,4 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації діоксиду азоту досягли 1,2 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,4 ГДКм.р., діоксиду сірки – 0,3 ГДКм.р., завислих речовин – 0,2 ГДКм.р.

Забрудненість повітря завислими речовинами, оксидом вуглецю та діоксидом азоту була вище на ПСЗ №1 (вул. Леваневського, 53), вміст діоксиду сірки був однаковим на обох постах.

У порівнянні з минулим місяцем вміст діоксиду азоту та оксиду вуглецю дещо підвищився, завислими речовинами – дещо знизився, вміст діоксиду сірки не змінився. Порівняно з лютим 2022 року підвищився вміст діоксиду сірки, оксиду вуглецю та діоксиду азоту та дещо знизився вміст завислих речовин.

БРОВАРИ. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 1,7 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,7 ГДКс.д., завислих речовин – 0,3 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,1 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,7 ГДКм.р., діоксиду сірки, оксиду вуглецю і завислих речовин – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з січнем цього року вміст домішок не змінився. Порівняно з лютим минулого року вміст діоксиду азоту та діоксиду сірки дещо знизився, інших домішок – не змінився

ОБУХІВ. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 1,5 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,9 ГДКс.д., завислих речовин – 0,4 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,3 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,7 ГДКм.р., діоксиду сірки, завислих речовин та оксиду вуглецю – 0,2 ГДКм.р.

У порівнянні з минулим місяцем вміст діоксиду сірки дещо знизився, інших домішок – не змінився. Порівняно з лютим 2022 р. підвищився вміст діоксиду сірки та завислих речовин, знизився – діоксиду азоту, вміст оксиду вуглецю не змінився.

УКРАЇНКА. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин становили: діоксиду азоту – 2,0 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,9 ГДКс.д., завислих речовин та оксиду вуглецю – 0,3 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,8 ГДКм.р., оксиду вуглецю та діоксиду сірки – 0,2 ГДКм.р., завислих речовин – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з минулим місяцем вміст діоксиду азоту дещо знизився. Порівняно з лютим 2022 року дещо підвищився вміст оксиду вуглецю, знизився - діоксиду азоту; вміст інших домішок не змінився.

Таблиця 3. Середньомісячні і максимальні концентрації забруднювальних речовин у містах Київської області (в кратності середньодобових та максимально разових ГДК).

м. Біла Церква

Домішки	Середньомісячні концентрації					Максимальні концентрації				
	Номери постів (ПСЗ)		По місту			Номери постів (ПСЗ)		По місту		
	1	2	січень 2023	лютий 2023	лютий 2022	1	2	січень 2023	лютий 2023	лютий 2022
Завислі речовини	0,5	0,3	0,5	0,4	0,5	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3
Діоксид сірки	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,3	0,1	0,1	0,3	0,1
Оксид вуглецю	0,5	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,2	0,2	0,4	0,4
Діоксид азоту	2,5	2,0	2,3	2,4	2,2	1,2	0,8	0,9	1,2	0,9

м. Бровари

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	січень 2023	лютий 2023	лютий 2022	січень 2023	лютий 2023	лютий 2022
Завислі речовини	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
Діоксид сірки	0,7	0,7	0,8	0,2	0,1	0,1
Оксид вуглецю	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Діоксид азоту	1,7	1,7	1,8	0,7	0,7	0,7

м. Обухів

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	січень 2023	лютий 2023	лютий 2022	січень 2023	лютий 2023	лютий 2022
Завислі речовини	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2
Діоксид сірки	1,0	0,9	0,6	0,2	0,2	0,1
Оксид вуглецю	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Діоксид азоту	1,5	1,5	1,7	0,5	0,7	0,6

м. Українка

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	січень 2023	лютий 2023	лютий 2022	січень 2023	лютий 2023	лютий 2022
Завислі речовини	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
Діоксид сірки	0,9	0,9	0,9	0,2	0,2	0,2
Оксид вуглецю	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
Діоксид азоту	2,1	2,0	2,1	0,7	0,8	0,8

Дані з вмісту важких металів за попередній квартал та схеми міст з розташуванням постів спостережень вміщуються тільки в бюлетені за перший місяць кожного кварталу.

ЩОМІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ
ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ
В МІСТІ КИЇВ ТА МІСТАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА ЛЮТИЙ 2023 РОКУ

Відповідальний за випуск

А.Куций

Виконавець

А.Семеняга

© Центральна геофізична обсерваторія
імені Бориса Срезневського

Копіювання матеріалів цього видання без авторського дозволу заборонено,
при використанні необхідно робити відповідні посилання

Вих. N 991-001- /991-11 від . 03. 2023 р.

пр. Науки, 39, корпус 2, м.Київ-28, 03028, тел. 525-03-30

WEB-адреса <http://www.cgo-sreznevskiy.kyiv.ua>

електронна пошта aupcgo@meteo.gov.ua